

Om olyckan är framme

En välutbildad häst med ett bra temperament är i sig själv den bästa säkerhetsfaktorn vid både hantering och ridning, men det går aldrig att förutse alla hästens reaktioner och därmed kunna förhindra en olycka.

Många "onödiga" olyckor kan stoppas genom att alltid göra likadant. Hästar är vanedjur och så länge de befinner sig i bekanta situationer i en känd, oförändrad miljö kommer hästen att vara säker. Det är i ovana situationer som hästen kan bete sig på ett sätt som vi inte alltid kan förutse och det är då olyckor inträffar. Det är därför nödvändigt att all hästhantering bygger på fasta rutiner. Regler och rutiner är till för säkerheten och utgår från hur hästen fungerar.

Ring 112

Om du ringer 112, försök behåll lugnet och var beredd på att svara på frågor:

- Vad har hänt?
- Var behövs hjälpen?
- Vem är du som ringer?
- Vilka typer av skador gäller det?

Viktig information som ska finnas uppskriven om olyckan skulle vara framme:

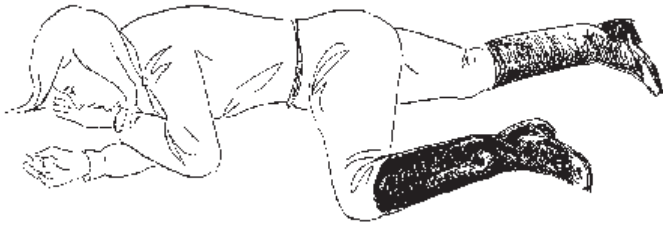
- Stallets/gårdens namn
- Kort vägbeskrivning till stallet
- Släckningsutrustning
- Antal hästar i stallet
- Telefonnummer till ägare/ansvarig
- Telefonnummer till veterinär
- Situationsplan för stallet, det vill säga en skiss över stallet, hästarna och utrymningsvägar.

Om olyckan är framme

Kort information om krishantering från Svenska Ridsportförbundet. Den här krisplanen fokuserar på olyckor av olika slag, och hur de hanteras praktiskt och kommunikativt. Den ger också handgripliga tips på förberedelser som är enkla att göra. För när olyckan väl är ett faktum behöver alla veta vad de skall göra.

Ladda ner broschyren på hästkunskapssajten:
www3.ridsport.se/Hastkunskap-NY/Sakerhet/Mer-litteratur/
eller beställ via kansli@ridsport.se

Medvetslös person som andas ska ligga i framstupa sidoläge.

OM EN MÄNNISKA SKADATS

Ibland händer det att någon blir allvarligt skadad i och omkring stallet. Till exempel händer det att den skadade flyttas eller lyfts i onödan. Hjälpm, skyddsväst eller stövlar tas av - som egentligen borde ha fått sitta på. Man menar väl men följden kan bli att skadan förvärras.

För att veta vad som är rätt och riktigt att göra på en olycksplats behövs kunskap. Därför kan det vara en bra idé att stallet anordnar en Första Hjälpen-utbildning, eller att du som privat hästägare anmäler dig till en kurs. Det man bör känna till är Första hjälpen LABC.

L = Läge

1. Se över olycksplatsen innan du springer fram till den skadade. Det kan finnas risk för både dig och den skadade, till exempel lös, orolig häst vid väg. Se då också till att varna trafiken.

A = Andning

1. Kontrollera om den skadade andas. SE-LYSSNA-KÄNN
2. Om den skadade inte andas, skapa fri luftväg genom att böja huvudet försiktigt bakåt. Sätt två fingrar under hakan och lyfta upp underkäken kontrollera igen. SE-LYSSNA-KÄNN
3. Om den skadade ändå inte andas, gör mun-till-mun-andning genom att:
 - Hålla kvar fri luftväg
 - Knip åt näsan, gapa stort och blås in genom munnen
 - Kontrollera att bröstkorgen höjer sig
 - Gör 10 inblåsningar "LARMA 112" fortsatt med inblåsningarna.
4. Medvetslös person som andas ska ligga i framstupa sidoläge
5. Fortsätt att övervaka den skadade.

B = Blödning

1. Kraftig blödning behöver stoppas snabbt. Gör så här:
 - Tryck ihop sårkanterna med tummarna och pressa kraftigt.
 - Lägg den skadade ner, men bibehåll fingertrycket hela tiden
 - Förebygg cirkulationssvikt eller skadechock genom att lägga benen högt.
 - Släpp inte trycket, utan be någon annan larma.

2. Måttlig blödning stoppas genom att:
 - Lagg den skadade ner, håll den blödande kroppsdelen högt.
 - Lagg ett förband och eventuellt ett tryckförband.

C = Cirkulationssvikt, chock

1. Cirkulationssvikt kan uppstå vid stor inre eller yttre blödning. Symtom:
 - Matthet och slöhet
 - Blek hud, blåa läppar, kallsvettig
 - Snabb och flämtande andning, snabb och svag puls
 - Törst
2. LARMA 112, den skadade måste snabbt till sjukhus!
 - Lagg den skadade ner, huvudet lågt och benen högt
 - Stoppa synliga blödningar
 - Skydda mot kyla och kraftig värme
 - Lindra smärta, placera den skadade i en bekväm ställning
 - Försök avleda ångest och oro, tala lugnande, sitt kvar hos den skadade
 - Ge aldrig något att dricka
 - Flytta inte den skadade i onödan
3. Om den skadade är medvetslös
 - Kolla andning och puls
 - Ingen andning och ingen puls, detta kräver hjärt- och lunglungräddning
 - LARMA 112 så får du instruktioner
 - Ta hjälp av någon som lärt sig hjärt- och lunglungräddning.

OM DET SKULLE BÖRJA BRINNA

Rädda

- Rädda de människor och djur som är i omedelbar fara.
- Ta ut hästar och djur på det sätt som de normalt går ut från stallet. Tänk på att hästar är vanedjur.
- Se till att de kommer in i en hage eller binds upp långt från stallet. Risken är stor att hästarna springer tillbaka in i stallet om de släpps lösa.
- Samtliga människor samlas vid stallets återsamlingsplats.

Larma

Ring räddningstjänsten på 112 och meddela kortfattat:

- Var det brinner
- Om det finns inestängda människor eller djur
- Vem som ringer

Släck

En mindre brand går bra att kväva med en yllefilt. Tänk på att kläder med syntetmaterial är olämpliga att använda då de lätt kan brinna upp. Har du ingen yllefilt använd stallets släckutrusning. Ta alltid reda på var släckutrustningen finns i ditt stall samt hur den fungerar innan det händer något.

Innan olyckan är framme, se till:

- Att du och hästarna känner till utrymningsvägarna.
- Att utrymningsvägarna hålls fria och att inga dörrar är blockerade.
- Att brandredskapen finns på plats och inte är blockerade. Det är ett krav att kontinuerligt kontrollera brandsläckaren. I mindre stall räcker det med en översyn två gånger per år. Kontrollera då att slangen är hel, att släckaren är ren och att trycket på manometern är som det ska. Om det är en pulversläckare ska den vändas upp och ner ett par gånger för att inte pulvret ska packas i botten.

Råd och tips för att förhindra brand

broschyr framtagen av Wennerholms brandskola samt Stockholms läns Ridsportförbund.

Ladda ner broschyren på hästkunskapssajten

www3.ridsport.se/Hastkunskap-NY/Sakerhet/Mer-litteratur/

